



BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

MISKOLCI JÁRÁSI HIVATALA

Ügyiratszám: BO-08/KT/00637-7/2019.

Ügyintéző: Tamás Viktor

dr. Barcsák Barbara

Tárgy: Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat
(Budapest) részére sziklamászó tevékenység
végzésének, valamint fokozottan védett
területre történő belépés engedélyezése

Hiv. szám:

Ügyintézőjük:

Melléklet:

HATÁROZAT

- I. A Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat (1025 Budapest, Pusztaszeri út 35.; KÜJ: 101362656) részére az alábbi sziklaképződményeken a sziklamászási sporttevékenység gyakorlását, valamint a helyszínnek megközelítése céljából a fokozottan védett természeti területekre történő belépést természetvédelmi szempontból

engedélyezem.

Mászható sziklaképződmények:

Sziklaképződmény neve	Közigazgatási határ	EOV koordináta	Illetékes Nemzeti Park Igazgatóság
Dédesi Kis-vár	Mályinka	X: 756 385, Y: 310 655	Bükkal NP
Hámori Szurdok-szikla	Miskolc	X: 768 250, Y: 308 210	Bükkal NP
Fehér-kő	Miskolc	X: 767 670, Y: 307 020	Bükkal NP
Köpös-kő	Miskolc	X: 761 450, Y: 309 670	Bükkal NP
Örvény-kő	Varbó	X: 760 960, Y: 310 700	Bükkal NP
Sólyom-bérc	Háromhuta	X: 824 520, Y: 342 075	Aggteleki NP
Sólyom-kő	Fony	X: 818 100, Y: 346 155	Aggteleki NP

II. Előírások:

Általános előírások:

- A meglévő és az 1997-es Magyarország Szikláin c., valamint a 2007-es Magyarország Sziklamászó Kalauzában szereplő kiépített mászóutakon kívül további utak létesítése tilos.
- A sziklafalak – a Hámori Szurdok-szikla Kis Falának 25. számú, és Nagy Falának 42. számú útjai kivételével, melyeken dry-tooling típusú sziklamászás folytatható – kizárólag klasszikusan, gumitalpú mászócipőben és kézzel mászhatóak.

- A sziklamászás során a falakon, vagy azok 10 m-es körzetében lévő sziklagyepekre a kimászás, illetve az azokon történő közlekedés tilos.
- A sziklamászás során a növényzetet, illetve a sziklaformációt maximálisan kímélő módszert kell alkalmazni. A megfelelő módszer kiválasztása érdekében előzetesen egyeztetni kell a Nemzeti Park Igazgatóságokkal [a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság (BNPI) részéről Bartha Attila területfelügyelő, tel.: 30/239-7344, az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság (továbbiakban ANPI) részéről tel.: 48/506-000]. Az egyeztetésről jegyzőkönyvet kell készíteni.
- A sziklafalakon újabb falfelületek növényzettől való megtisztítása még a mászásra engedélyezett falakon is tilos.
- **Illegális sziklamászó tevékenység, illetve a kihelyezett sziklamászással kapcsolatos információs táblák rongálásának észlelése esetén, valamint amennyiben engedélyes az engedélyezett sziklaalakzatokon veszélyeztetett természetvédelmi érték – elsősorban védett, fokozottan védett madárfaj – megjelenését, idegen szerkezet beépítését, mászóút-felújítást észlel, a mászótevékenységet haladéktalanul fel kell függesztenie, és lehetőség szerint azonnal, illetve az észlelést vagy a tudomásra jutást követő 3 napon belül, írásban is értesítenie kell a BNPI kapcsolattartóját, az ANPI-t és a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályt (a továbbiakban: Főosztály).**
- A mászást úgy kell folytatni, hogy annak befejezését követően a területen hulladék ne maradjon.
- A rendezvényeket és a 10 fő feletti csoportok jelenlétét a Nemzeti Park Igazgatóságoknak legalább két héttel korábban be kell jelenteni.
- **A fokozottan védett és védett területeken táborozni, sátorozni vagy bivakolni tilos!** Táborozni a kijelölt táborhelyeken lehet (pl. Bán-völgyi táborban).
- Tilos a sziklák közelében és a sziklagyepen tüzet gyújtani. Minden más helyszínen a tűzrakásra vonatkozó általános szabályokat kell betartani.
- Tilos a mászóutak kifestése nagy, feltűnő betűkkel, jelekkel.
- Jelen engedély kizárólag a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat tagjait jogosítja fenti helyszíneken sziklamászásra.
- A tagok a sziklamászás során kötelesek érvényes, fennálló tagsági viszonyukat igazoló igazolványukat maguknál tartani, s azt a Természetvédelmi Őrszolgálat felszólítására bemutatni.
- Az engedélyezett sziklákon a növényzet kímélése érdekében ki kell alakítani a közvetlen visszamászás kizárólagos lehetőségét. A visszamászásnál használt konzolok számát, megjelenését, elhelyezését egyeztetni kell a Nemzeti Park Igazgatóságokkal.
- Az engedélyes amennyiben sziklamászó út felújítását tervezi, a felújítás megkezdése előtt legalább 1 hónappal köteles a Nemzeti Park Igazgatóságokkal előzetesen egyeztetni. Az egyeztetésről jegyzőkönyvet kell készíteni.
- A biztosítópontok kiépítése során - a biztonsági szempontokon túl - a tájesztétikai szempontokat is figyelembe kell venni. A mászóutak kiépítése, biztosítása során természetkímélő és balesetmentességet garantáló, hosszú távon felújítást nem igénylő megoldásokat kell választani, mellyel kapcsolatban konzultálni szükséges a Nemzeti Park Igazgatóságokkal.
- A sziklaképződmények környékén a szemét összeszedését, és eltávolítását az engedélyesnek meg kell oldania. Ezen tevékenységhez a BNPI felajánlotta segítségét.
- **Az éves tevékenység tapasztalatairól tárgyévét követő év február 1-ig írásos beszámolót kell küldeni a BNPI, az ANPI és a Főosztály részére.**
- Sziklamászó tevékenységben mindenki csak saját felelősségére vehet részt.

Helyszín-specifikus előírások:

- **Köpüs-kő** (fokozottan védett): a mászásra kijelölt visszahajló **Nagy fal** mászása mindenkor **tárgyév február 1. és október 1. között tilos**. A sziklát csak a meglévő, a sziklamászásra vonatkozó információs táblával jelzett, a turistaútról odavezető egyetlen útvonalon lehet megközelíteni. A falak az itt található, meglévő, de a csak mesterséges mászóeszközökkel mászható utak kivételével kizárólag klasszikusan, gumitalpú mászócipőben, és kézzel mászhatók.
- **Örvény-kő, Fehér-kő** (védett): **korlátozás nélkül mászható**; a sziklánál táborozni tilos. A sziklát csak a meglévő, a sziklamászásra vonatkozó információs táblával jelzett, a turistaútról odavezető egyetlen útvonalon lehet megközelíteni.
- **Hámori szurdok-szikla** (védett): **egész évben mászható**, azonban az **Apokalipszis Fal mászása egész évben tilos**. **Dry-tooling** típusú sziklamászási sporttevékenység gyakorlása **kizárólag a Kis Fal 25. és a Nagy Fal 42. számú útjain** végezhető.
- **Dédesi Kis-vár szikla** (fokozottan védett): a mászás mindenkor **tárgyév február 1. – július 15. között tilos**. A sziklaképződmény mászható részei: Kisfal, Reibung-tábla, Nagyfal, Középső- vagy Tűzfal, illetve a Nónapi úttól jobbra, a völgy irányába eső falfelületen, **kizárólag** az 1997-es Magyarország Sziklái c., valamint a 2007-es Magyarország Sziklamászó Kalauzában szereplő, kiépített mászóutakon. A sziklát csak a meglévő, a kék/sárga turistautak kereszteződésétől odavezető, a sziklamászásra vonatkozó információs táblával jelzett egyetlen útvonalon lehet megközelíteni.

III. Jelen engedély **2020. december 31-ig** érvényes. Az engedély bármely pontjának be nem tartása természetvédelmi bírság kiszabását eredményezi.

IV. Jelen engedély nem mentesít egyéb engedélyek, hozzájárulások (pl.: az illetékes erdészet(ek), vadásztársaság(ok), a terület tulajdonosa, vagy kezelője) beszerzése alól, egyéb tevékenység végzésére (pl.: forgalom elől elzárt védett területen járművel történő közlekedésre, versenyek rendezésére, rendezvények megtartására, továbbá bármilyen jóléti, vagy egyéb létesítmény elhelyezésére) nem jogosít.

V. Felhívom a figyelmet, hogy veszélyeztetett természeti érték megjelenése esetén a Természetvédelmi Őrszolgálat a sziklamászó tevékenység időszakos korlátozását rendelheti el azokon a sziklafalakon is, amelyek mászását a Főosztály engedélyezte.

VI. A határozat ellen – annak közzétételétől számított – **15 napon** belül a Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályához (1016 Budapest, Mészáros u. 58/a.) címzett, de a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatala Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályánál (a továbbiakban Főosztály) előterjesztett **fellebbezéssel lehet élni**.

Fellebbezni csak a megtámadott döntésre vonatkozóan, tartalmilag azzal közvetlenül összefüggő okból, illetve csak a döntésből közvetlenül adódó jog- vagy érdeksérelemre hivatkozva lehet.

A fellebbezést indokolni kell. A fellebbezésben csak olyan új tényre lehet hivatkozni, amelyről az elsőfokú eljárásban az ügyfélnek nem volt tudomása, vagy arra önhibáján kívül eső ok miatt nem hivatkozott.

INDOKOLÁS

A Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat képviseletében eljárva Kosztra Barbara főtktár a természetvédelmi hatóságra 2019. január 14-én érkezett kérelmében a Dédesi Kis-vár, a Hámori Szurdok-szikla, a Fehér-kő, a Kópüs-kő, az Örvény-kő, a Sólyom-kő és a Sólyom-bérc sziklaképződményeken sziklamászó sporttevékenység gyakorlásának engedélyezését kérte egyesületének tagjai számára a megállapítható leghosszabb időtartamra.

A kérelemben szereplő helyszínek az alábbi védett, illetve fokozottan védett, valamint Natura 2000 területeket érintik:

- 18/1976. OTvH határozattal kihirdetett és többször módosított, valamint a 126/2007. (XII. 27.) KvVM rendelettel fenntartott védettségű Bükki Nemzeti Park,
- az 1/1984. (XII. 13.) OKTH rendelkezéssel létesített, a 147/2007 (XII. 27.) KvVM rendelettel fenntartott Zempléni Tájvédelmi Körzet,
- a HUBN10003 kódszámú, „Bükk-hegység és peremterületei” elnevezésű, a HUBN10007 kódszámú „Zempléni hegység, a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-völgygel” elnevezésű különleges madárvédelmi, valamint a HUBN20084 kódszámú, „Központi-Zemplén” elnevezésű kiemelt jelentőségű különleges természetmegőrzési Natura 2000 területeket.

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. tv. (Tvt.) 38. § (1) bek. i) pontja alapján védett természeti területen a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges a közösségi és tömegsportesemények rendezéséhez, sportversenyhez, technikai jellegű sporttevékenység folytatásához.

Továbbá a Tvt. 40. § (1) bek. alapján fokozottan védett természeti területre történő belépéshez - a jelzett turistautak és tanösvények kivételével - a természetvédelmi hatóságnak az igazgatóság szakértői véleményének figyelembevételével kiadott engedélye szükséges. A külön jogszabályok alapján erre feljogosított személyek - feladatuk ellátásához szükséges mértékben - engedély nélkül beléphetnek.

Az eljárás során az ANPI 215-2/2019. számon, a BNPI 478/3/2019. számon adatszolgáltatást nyújtott, melyeket a döntés meghozatalánál figyelembe vettem.

Az érintett helyszíneken a védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről szóló 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet (továbbiakban KöM rendelet) alapján védett, fokozottan védett fajok fordulnak elő:

Dédesi Kis-vár:

A Kis-vár sziklája igen fajgazdag növényzetnek ad otthont. A mászóutak erősen fajszegények, amelyek a tevékenység huzamos ideje történő gyakorlására vezethetők vissza. A függőleges sziklákon főleg mészkedvelő sziklahasadék növényzet fordul elő (*Asplenio ruta-murariae-Melicetum ciliatae*), amely nyílt sziklagyepbe megy át (*Campanulo-Festucetum pallentis*). A sziklák tetején berkenyékkel vegyes sziklai cserjések (*Waldsteinio-Spireaetum*) jelennek meg, sztyeprétekkel (*Pulsatillo-Festucetum*) mozaikosan. A sziklák környezetében igen szép kifejlődésű sziklaerdőket (*Tilio-Fraxinetum*), törmelékjejtő erdőket (*Parietario-Tilietum*) sziklai hársasokat és bokorerdőket (*Ceraso-Quercetum*) találunk.

Védett növényfajok: méregölő sisakvirág (*Aconitum anthora*), gímpáfrány (*Asplenium scolopendrium*), csillagöszirózsa (*Aster amellus*), Sadler-imola (*Centaurea scabiosa subsp. sadleriana*), piros madársisak

(*Cephalanthera rubra*), fekete madárbirs (*Cotoneaster niger*), fehér zanót (*Cytisus albus*), pillás zanót (*C. ciliatus*), tarka nőszirm (*Iris variegata*), sárga kövirózsa (*Jovibarba globifera*), leánykőöröcsin (*Pulsatilla grandis*), lisztes berkenye (*Sorbus aria*), dunai berkenye (*S. danubialis*), Thaisz-berkenye (*S. thaiszi*), Zólyomi-berkenye (*S. zolyomi*), csinos árvalányhaj (*Stipa pulcherrima*).

Védett, fokozottan védett állatfajok: holló (*Corvus corax*), fali gyík (*Podarcis muralis*), bajszos sármány (*Emberiza cia*), vándorsólyom (*Falco peregrinus*).

Köpüs-kő:

A Köpüs-kő a Garadna-völgy fölé magasodó fajgazdag szikla. A függőleges sziklákon főleg mészkedvelő sziklahasadék növényzet fordul elő (*Asplenio ruta-murariae-Melicetum ciliatae*), amely nyílt sziklagyepbe megy át (*Campanulo-Festucetum pallentis*). A zárt sziklagyep között a nyúlfarkfüves sziklagyep kiemelkedő értékűek (*Diantho-Seslerietum*), amelyek a sziklák tetején lejtősztyeprétekbe mennek át (*Pulsatillo-Festucetum*). A sziklák tetején berkenyékkel vegyes sziklai cserjések (*Waldsteinio-Spireaetum*) jelennek meg, hárs-köris sziklaerdőkkel (*Tilio-Fraxinetum*) vegyesen. A szikla nyugati felében szép kifejlődésű sziklai bükkös (*Seslerio-Fagetum*) és nyúlfarkfüves tölgyes (*Seslerio-Quercetum*) húzódik. A szikla keleti felében a sziklafal alatt törmeléklető erdőket (*Parietario-Tilietum*) találunk.

Védett növényfajok: méregölő sisakvirág (*Aconitum anthora*), kárpáti sisakvirág (*A. moldavicum*), harangcsillag (*Asyneuma canescens*), mérges sás (*Carex brevicollis*), Sadler-imola (*Centaurea scabiosa*), fekete madárbirs (*Cotoneaster niger*), fehér zanót (*Cytisus albus*), kövér daravirág (*Draba lasiocarpa*), vörösarna nőszőfű (*Epipactis atrorubens*), magyar repcsény (*Erysimum odoratum*), törpe nőszirm (*Iris pumila*), tarka nőszirm (*I. variegata*), sárga kövirózsa (*Jovibarba globifera*), erdei holdviola (*Lunaria rediviva*), leánykőöröcsin (*Pulsatilla grandis*), nyugati csillagvirág (*Scilla drunensis*), magyar nyúlfarkfű (*Sesleria hungarica*), berki hatszegfű (*Silene nemoralis*), lisztes berkenye (*Sorbus aria*), déli berkenye (*S. graeca*), szirti gyöngyvessző (*Spiraea media*).

Védett, fokozottan védett állatfajok: holló (*Corvus corax*), a '80-as évektől kerecsensólyom (*Falco peregrinus*) fészkelés; '90-es évek végén megszűnt.

Sólyom-bérc:

Védett növény fajok: szirti gyöngyvessző (*Spiraea media*), fekete madárbirs (*Cotoneaster niger*)

Sólyom-kő:

Védett növény fajok: fekete madárbirs (*Cotoneaster niger*), fehér törpezanót (*Chamaecytisus albus*), szirti gyöngyvessző (*Spiraea media*), sárga kövirózsa (*Jovibarba globifera*), tarka-imola (*Centaurea triumfetti*), kardos madársisak (*Cephalanthera longifolia*), madárfészek (*Neottia nidus-avis*)

Védett, fokozottan védett állatfajok: holló (*Corvus corax*), hamvas küllő (*Picus canus*), közép fakopáncs (*Dendrocopos medius*), keresztis vipera (*Vipera berus*).

A Tvt. 5. § (2) bekezdése kimondja, hogy: „A természeti értékek és területek csak olyan mértékben igénybe vehetők, hasznosíthatók, hogy a működésük szempontjából alapvető természeti rendszerek és azok folyamatainak működőképessége fennmaradjon, továbbá a biológiai sokféleség fenntartható legyen.”

A Tvt. 8. § (1) bekezdése alapján: „A vadon élő szervezetek, továbbá ezek állományai, életközösségei megőrzését élőhelyük védelmével együtt kell biztosítani.”

Továbbá a Tvt. 17. § (1) bekezdése értelmében a vadon élő szervezetek élőhelyeinek, azok biológiai sokféleségének megóvása érdekében minden tevékenységet a természeti értékek és területek kíméletével kell végezni, és a (2) bekezdés alapján a természeti területek hasznosítása során figyelemmel kell lenni az élőhely típusára, jellemző vadon élő szervezetek fajgazdagságára, a biológiai sokféleség fenntartására.

A Tvt. 42. § (1) bekezdése szerint: *„Tilos a védett növényfajok egyedeinek veszélyeztetése, engedély nélküli elpusztítása, károsítása, élőhelyeinek veszélyeztetése, károsítása.”*

Továbbá a Tvt. 43. § (1) bekezdés szerint: *„Tilos a védett állatfajok egyedének zavarása, károsítása, kínzása, elpusztítása, szaporodásának és más élettevékenységének veszélyeztetése, lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy búvóhelyeinek lerombolása, károsítása.”*

A sporttevékenység és annak előkészítése, a feltételek biztosítása nem károsíthatja a természetes élővilágot és a térség földtani értékeit sem a mászás gyakorlásának közvetlen helyszínén, sem a tevékenységgel összefüggésben igénybe vett helyszíneken.

A sziklaképződmények mászásra nem igénybevett részein való tartózkodást, a visszamászás lehetőségének biztosítását a sziklagyeppek növényzetének védelme érdekében írtam elő.

Védett természeti érték megjelenése esetén annak bejelentését és a sziklamászó tevékenység felfüggesztését azért írtam elő, mert e sziklákon számítani lehet elsősorban fokozottan védett madárfaj(ok) megjelenésére, amelyek érzékenysége miatt megtelepedésüket, fészekrakásukat az emberi jelenlét akadályozná.

Az egyes sziklafalakra vonatkozó időbeli korlátozást a területen potenciálisan előforduló védett, fokozottan védett, illetve Natura 2000 jelölőfajok fészkelésének és költésének védelme érdekében a Tvt. 17. § (1) bekezdésének figyelembe vételével írtam elő. Az időbeli korlátozás a korábban a területen fészkelő fajok visszatelepülési lehetőségének megteremtése céljából is fontos.

További előírásaimat a védett és Natura 2000 terület, a területen található védett és jelölő fajok, valamint a sziklafelszín, sziklai vegetáció védelme érdekében, a Tvt. 8. § (1), 19. § (1), (2) bek., 35. § (1) a) és b) pontja, a 37. § (2), 42. § (1), (2) bek., a 43. § (1) bek. alapján tettem.

Tekintettel arra, hogy a tervezett tevékenységek helyszínei a Natura 2000 hálózat részét képezik, az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet (továbbiakban: „R”) 10. § (1) bekezdése alapján a kérelmet megvizsgáltam, és megállapítottam, hogy az engedélyezett helyszíneken a sziklamászó tevékenység feltételeim betartása esetén a „R” 4. § (1) bekezdésében foglaltakkal nem ellentétes, a Natura 2000 terület jelölésének alapjául szolgáló, a „R” 1-4. számú mellékletben meghatározott fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére jelentős hatást nem gyakorol.

Felhívom az engedélyes figyelmét, hogy a Tvt. 38. § (1) bekezdés i) pontja alapján védett természeti területen a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges a közösségi és tömegsportesemények (pl. verseny) rendezéséhez.

Határozatomat a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 38. § (1) bekezdésének i) pontja alapján, továbbá a 40. § (1) bekezdése alapján, a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 8/A. § (1) bekezdésében és a 13. § (2) bekezdésében biztosított jogkörömben, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 80. § (1) bekezdése és 81. § (1) és (4) bekezdése szerint eljárva hoztam meg.

A jogorvoslati lehetőséget az Ákr. 116. § (2) bek. a) pontja biztosítja.

A fellebbezés illetékéről nem rendelkeztem, tekintettel arra, hogy az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1), (2) bek. alapján az engedélyes teljes személyes illetékmentességben részesül.

Miskolc, 2019. március 21.

Dr. Stiber Vivien

járási hivatalvezető nevében és megbízásából



dr. Szamorodjuk Katalin
dr. Szamorodjuk Katalin
 osztályvezető

Kapják:

1. Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat - 1025 Budapest, Pusztaszeri út 35. **(CK 19815802)**
2. Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság (Hiv.sz.: 215-2/2019.) **(HK: ANPI)**
3. Bükk Nemzeti Park Igazgatóság (Hiv.sz.: 478/3/2019.) **(HK: BNPI)**
4. Északerdő Erdőgazdasági Zrt (tájékoztatásul) **(e-mail: info@eszakerdo.hu)**
5. Magyar Hegyivezetők Egyesülete 3527 Miskolc, Selyemrét u. 6. 1/3. **(CK 18947221)**
6. Hámori Szikla- és Jégmászó Sportegyesület 3517 Miskolc-Alsóhámar, Vadas Jenő u. 6. **(CK 18435555)**
7. Magyar Hegy- és Sportmászó Szövetség 1047 Budapest, Károlyi István u. 10. **(CK 18172894)**
8. Meteora Mászócsapat 6792 Zsombó, Deák Ferenc u. 57. **(CK 18471935)**
9. Magyar Barlangi Mentőszolgálat 1024 Budapest, Kelet Károly utca 15/b. **(CK 18005598)**
- 10-11. Iratokhoz

Az eredeti papíralapú dokumentummal egyező.

Ezen lap nem része az eredeti iratnak, kizárólag a jogszabályi megfeleléshez szükséges záradékolás megjelenítését szolgálja.